

Předložení návrhu k zařazení na pořad jednání Zastupitelstva města Zlín dne 26. 3. 2020

Narovnání zacházení s investičními prostředky do životního prostředí města Zlín

Jednání:

26. 3. 2020

Typ materiálu:

Samostatný materiál

Předmět jednání:

Narovnání zacházení s investičními prostředky do životního prostředí města Zlín. Investiční prostředky alokované na životní prostředí byly v období let 2011-2018 využívány převážně na aktivity nesouvisející s principy a cíli environmentální politiky, přičemž reálné problémy města nebyly adekvátně řešeny (odpadové hospodářství, energetika apod.), příp. investice na tyto účely nejsou transparentně dohledatelné v závěrečných účtech města Zlín za dané období. Tento návrh si klade za cíl dosavadní praxi kompletně změnit.

Garant:

Čestmír Vančura

Datum:

10. 3. 2020

Předkládá:

Čestmír Vančura

Usnesení:

Zastupitelstvo města Zlín

Schvaluje

- a) Záměr zahájit tvorbu strategie péče o životní prostředí ve městě Zlín, do níž zahrne témata, která s environmentální politikou oblasti Zlína opravdu souvisí.
Výstupem strategie bude časově definovaný soubor cílů, aktivit, finančních prostředků a měřitelných indikátorů jejich úspěšnosti.
- b) Záměr vyjasnit kompetence Komise RMZ pro životní prostředí ve smyslu dohledového a konzultačního orgánu nad realizací strategie a odklonem od aktuální praxe.
- c) Záměr upustit od řazení investic do ZOO Zlín pod hlavičku ochrany ohrožených druhů v rámci kapitoly Životní prostředí
- d) Záměr alokovat prostředky minimálně ve výši prostředků dodnes alokovaných na investice do ZOO Zlín na investiční rozvoj zodpovědné politiky životního prostředí města Zlín.

Pověřuje

náměstka primátora, pana Bedřicha Landsfelda k zahájení kroků vedoucích k naplnění výše uvedených záměrů.

Má vazbu na rozpočet města:

Ano

Rok: 2021 a dále
Odbor: Odbor životního prostředí, Odbor investic
Číslo akce: ---
Název akce: Strategie obnovy a údržby životního prostředí ve městě Zlín do roku 2030
Částka: ---

Důvodová zpráva

Důvodová zpráva sestává ze tří kapitol.

První kapitola se dívá na to, jak problematiku životního prostředí nahlíží stát, jaké oblasti do této problematiky řadí Svaz města a obcí a nakonec jaké oblasti řadí pod politiku životního prostředí město Zlín. Pozorný čtenář po přečtení této základní pasáže sezná, že město Zlín se dosud ve svých aktivitách některých témat řešených na národní úrovni dosud nedotklo, zatímco pod politiku životního prostředí řadí témata s environmentální politikou nesouvisející.

Druhá kapitola rozvíjí závěry kapitoly první, a sice dívá se blíže na investiční výdaje města Zlín v uplynulých dvou volebních obdobích (2011 – 2018) do oblastí, které lze logicky řadit pod životní prostředí, resp. které pod tuto kapitolu řadí město samotné. Zajímavým výstupem této kapitoly je zjištění, že největší položku investic do životního prostředí tvořily v průběh let investice do rozvoje ZOO Zlín (35%), druhou nejvyšší položkou byly investice do rozvoje zeleně a hřišť (34%) a třetí významnou položkou investice do rozvoje kanalizace (20%). Na odpadové hospodářství město v uplynulých letech věnovalo minimální část investičního rozpočtu (8%) a další problematiky se nedotklo buď vůbec nebo jen okrajově.

Třetí kapitola tohoto materiálu reaguje na zjištěné informace jednak upozorněním, že dosavadní přístup k politice životního prostředí je naprosto skandální a není možné jej ponechat v tomto stavu. Dále jsou navrhovány základní kroky pro nápravu tohoto stavu včetně stanovení odpovědného orgánu (náměstek primátora, resp. Odbor životního prostředí), kontrolního orgánu (Komise RMZ pro životní prostředí) a jednoznačného harmonogramu činnosti. **V našem návrhu nevyjadřujeme názor, že investice do rozvoje zeleně a hřišť jsou primárně nežádoucí, v tomto bodě proto ani meritorně není řešeno, zda s investicemi do ZOO souhlasíme či nikoli. Tento návrh však jasně říká, že ochrana životního prostředí jako taková je proti zmíněným investicím ve Zlíně na minimální úrovni a tento stav je potřeba změnit.**

KAPITOLA PRVNÍ – VŠEOBECNÝ PŘEHLED VNÍMÁNÍ POLITIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ČR

[Strategie Ministerstva životního prostředí ČR z roku 2019](#) se v 5. kapitole věnuje problematice životního prostředí na úrovni měst a obcí a zmiňuje příkladem následující oblasti činnosti (s. 18):

- Snižování emisí skleníkových plynů – není jasné zda/jak město řeší (krom zdražení parkovného)
- Adaptace na projevy klimatických změn – není jasné zda/jak město řeší
- Energetická účinnost městské infrastruktury – není jasné zda/jak město řeší
- Udržitelná mobilita – město Zlín řeší v rámci nově připravované strategie SUMF
- Funkční stav zeleně – město řeší v rámci kapitol Ochrana životního prostředí a Zemědělství

Co je obsahem politiky životního prostředí z pohledu SMOČR?

- Příroda a krajina
- Odpady
- Ovzduší
- Voda
- Energetika

Strategie města Zlín 2020 (s. 35-37) si v oblasti životního prostředí stanovila 4 základní cíle

- 1. Minimalizovat zásahy vedoucí k redukci ploch zeleně na území města Zlína a podporovat vznik klidových zón na území města Zlína**
  - aktivity bránící redukci ploch zeleně na svém území, a to v souladu s koncepcí péče o zeleň na území města Zlína, průběžná obnova dřevin v intravilánu města
- 2. Rozvíjet odpadové hospodářství města Zlína v souladu s vymezením hierarchie způsobů nakládání s odpady**
  - [Plán odpadového hospodářství SMZ 2017 – 2021](#)
- 3. Ve spolupráci s Povodím Moravy a dalšími aktéry podporovat realizaci protipovodňových opatření na ochranu území města Zlína**
  - [Investice do protipovodňových opatření 2017](#) - bezdrátové obousměrné hlásiče, hladinoměry a srážkoměr (OP Životní prostředí)
- 4. Podporovat projekty vedoucí ke snížení znečištění ovzduší města Zlína**
  - **Udržitelná doprava ve městě Zlín**
  - 2016 – pořízení automatizované stanice pro měření emisí v ovzduší města

Systematizace výdajů do oblasti životního prostředí dle materiálů Statutárního města Zlín

Co se týká reálných investičních kroků, Město Zlín v kapitole rozpočtu 37 - Životní prostředí řešilo v letech 2011 – 2018 následující témata (za pomlčkou vždy vysvětlení):

37 Ochrana životního prostředí

- § 3725 Využívání a zneškodňování komunálních odpadů – odpadové hospodářství města
- § 3741 Ochrana druhů a stanovišť – ZOO Zlín
- § 3742 Chráněné části přírody – ochrana oblastí města se specifickým ekosystémem
- § 3744 Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana – především technické vybavení
- § 3745 Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň – obnova parků a hřišť, údržba zeleně
- § 3719 Ostatní činnosti – převážně spojené s kvalitou ovzduší

Ne všechna témata v této kapitole s životním prostředím (environmental policy) přímo souvisí. Revitalizace parků a hřišť, či investice do exotické zoologické zahrady, nemají tradičně v této oblasti co dělat. Naopak v kapitole nejsou témata, která s životním prostředím souvisí, a to zemědělství a vodohospodářství. Doplnujeme je tedy jako relevantní do přehledu.

23 Vodní hospodářství

- § 2321 Odvádění a čištění odpadních vod – oprava kanalizací

10 Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství

- § 1014 Ozdravování hosp. zvířat, polních a spec. plodin – různé
- § 1032 Podpora ostatních produkčních činností – například nákup techniky
- § 1037 Celospolečenské funkce lesů – revitalizace lesů v majetku města

Oblast dopravy ani energetiky není doplněna, protože není jasný rámec jak jednotlivé položky odlišovat od běžných investičních výdajů **v rámci jednotlivých kapitol (např. není jasné, zda nákup nového autobusu spadá do aktivit ŽP či pouze dopravy).**

KAPITOLA DRUHÁ – INVESTIČNÍ VÝDAJE MĚSTA ZLÍN V UPLYNULÝCH V LETECH 2011 – 2018

Investice města Zlín v letech 2011 – 2018 do oblasti životního prostředí

Město Zlín věnovalo v letech 2011 – 2018 dle závěrečných účtů města dostupných na oficiálních stránkách města na ŽP investiční prostředky v celkové výši 373,5 mil CZK, a to následovně:

Kapitola rozpočtu	Investice v období 2011 - 2018	Podíl na celkových inv. do ŽP
Ochrana životního prostředí	293,5 mil CZK	79% celkových výdajů
Vodní hospodářství	75 mil CZK	20% celkových výdajů
Zemědělství, lesní hospodářství	5 mil CZK	1% celkových výdajů

Pokud se podíváme blíže na největší položky investic v kapitole Ochrana životního prostředí, zjistíme následující:

Paragraf rozpočtu	Investice v období 2011 - 2018	Podíl na celkových inv. do ŽP
Ochrana druhů a stanovišť Investice do rozvoje ZOO Zlín	129 mil CZK	35% celkových výdajů
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň <i>Investice do hřišť a zeleně</i>	128 mil CZK	34% celkových výdajů
Odvádění a čištění odpadních vod <i>Rozvoj kanalizace</i>	75 mil CZK	20% celkových výdajů
Využívání a zneškodňování komunálních odpadů <i>Odpadové hospodaření</i>	31 mil CZK	8% celkových výdajů
Ostatní činnosti k ochraně přírody <i>Ovzduší, hluk, apod.</i>	2 mil CZK	1% z celkových výdajů
Ostatní položky	8 mil CZK	2% z celkových výdajů

K dokreslení celkové situace ve městě Zlín lze říci, že město vytvořilo **Komisi Rady města Zlín pro oblasti životního prostředí**, která se za celou dobu své existence setkala pouze jednou. Komise nemá žádnou náplň, což může být způsobeno a) nekompetentností členů či b) absencí zadání, resp. řešených témat na úrovni města Zlín.

KAPITOLA TŘETÍ – KOMENTÁŘ K ZJIŠTĚNÝM INFORMACÍM A NÁVRH DALŠÍHO POSTUPU

Hnutí Zlín 21 vyjadřuje tímto návrhem nesouhlas s dosavadním přístupem k oblasti životního prostředí ze strany vedení města Zlín a považuje jej v kontextu aktuálního světového dění v oblasti environmentálních změn za nezodpovědný a krátkozraký. Vybízíme vedení města Zlín, aby přijalo záměr změnit tento přístup a začalo systematicky postupovat jak v nastavení odpovědné environmentální politiky města.

Navrhujeme, aby vedení města Zlín:

- C) zahájilo tvorbu strategie obnovy a údržby životního prostředí ve městě Zlín, do níž zahrne témata, která s environmentální politikou oblasti Zlína opravdu souvisí (doporučujeme zasadit do rámce pracovní skupiny „Kvalita života“, která se podílí na zpracování strategie Zlín 2030);
- D) vyjasnilo kompetence Komise RMZ pro životní prostředí ve smyslu dohledového a konzultačního orgánu nad realizací strategie a odklonem od aktuální praxe;
- E) vzalo v potaz, že výstupem výše uvedeného bude časově definovaný soubor cílů, aktivit, finančních prostředků a měřitelných indikátorů jejich úspěšnosti;
- F) upustilo od řazení investic do ZOO Zlín pod hlavičku ochrany ohrožených druhů v rámci kapitoly Životní prostředí, protože se tímto způsobem výrazně zkresluje pohled na „zelenost“ radnice města Zlín a především se finance ubírají tam, kde jsou nadměru potřebné;
- G) dlouhodobě alokovalo prostředky minimálně ve výši prostředků dodnes alokovaných na investice do ZOO Zlín na investiční rozvoj zodpovědné politiky životního prostředí města Zlín.

Za návrh se staví zastupitelé Zlín 21

Čestmír Vančura
Petr Sába
Tomáš Dudák
Jaroslav Juráš
Barbora Raková
Martin Pášma
Dušan Sviečka

Příloha č. 1: Podkladový materiál – přehled investičních výdajů na oblasti životního prostředí v letech 2011 – 2018 ve městě Zlín

Položka	Popis	Investiční výdaje města Zlín na životní prostředí (zaokr. na Z; Zdroj: Závěrečné účty SMZ)								CELKEM 2011 - 2018
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
37	Ochrana životního prostředí	12 146 525	26 002 316	60 035 461	12 380 063	30 299 154	24 213 489	50 639 908	77 678 458	293 395 374
§ 3719	Ostatní činnosti k ochraně přírody	0	0	0	0	0	59 828	2 147 320	0	2 207 148
§ 3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	191 390	423 193	12 943 364	5 123 215	276 425	651 380	11 263 183	405 298	31 277 448
§ 3741	Ochrana druhů a stanovišť	5 000 000	2 160 000	20 968 000	2 968 000	22 017 000	14 000 000	19 468 000	42 281 000	128 862 000
§ 3742	Chráněné části přírody	0	0	0	0	94 380	605 363	117 000	0	816 743
§ 3744	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana	1 619 134	142 200	0	0	0	0	60 500	0	1 821 834
§ 3745	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	5 336 001	23 276 923	26 124 097	4 288 848	7 911 349	8 896 918	17 583 905	34 992 160	128 410 201
23	Vodní hospodářství	0	447 480	728 689	559 184	225 293	932 740	21 031 631	51 260 141	75 185 158
§ 2321	Odvádění a čištění odpad. vod a nakládání s kaly	0	447 480	728 689	559 184	225 293	932 740	21 031 631	51 260 141	75 185 158
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	851 014	319 782	0	2 594 663	54 359	49 998	268 020	654 500	4 792 336
§ 1014	Ozdravování hosp. zvířat, polních a spec. plodin	0	0	0	0	0	49 998	0	0	49 998
§ 1032	Podpora ostatních produkčních činností	325 000	0	0	1 802 658	54 359	0	268 020	654 500	3 104 537
§ 1037	Celospolečenské funkce lesů	526014	319782	0	792005	0	0	0	0	1 637 801
CELKEM										373 372 868

Poznámky:

V § 3745 se objevují opravy náměstí, návsí, budování sportovních a volnočasových areálů, což nemá s environmentální politikou nic společného, činí však vysoký podíl celkových výdajů
 § 3719 byl užíván od roku 2012, do roku 2011 obsah označen pod číslem §3749

Položka	Popis	Podíl na výdajích v rámci kapitoly, resp. v rámci celkových výdajů na ŽP								podíl § v rámci kapitoly	podíl § v rámci celkové sumy za 2011
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
37	Ochrana životního prostředí	93%	97%	99%	80%	99%	96%	70%	60%	100%	79%
§ 3719	Ostatní činnosti k ochraně přírody	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	1%	1%
§ 3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	2%	2%	22%	41%	1%	3%	22%	1%	12%	8%
§ 3741	Ochrana druhů a stanovišť	41%	8%	35%	24%	73%	58%	38%	54%	41%	35%
§ 3742	Chráněné části přírody	0%	0%	0%	0%	0%	4%	1%	0%	1%	0%
§ 3744	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana	13%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%
§ 3745	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	44%	90%	44%	35%	26%	37%	35%	45%	44%	34%
23	Vodní hospodářství	0%	2%	1%	4%	1%	4%	29%	40%	100%	20%
§ 2321	Odvádění a čištění odpad. vod a nakládání s kaly	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	20%
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	7%	1%	0%	17%	0%	0%	0%	1%	100%	1%
§ 1014	Ozdravování hosp. zvířat, polních a spec. plodin	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	13%	0%
§ 1032	Podpora ostatních produkčních činností	38%	0%	0%	69%	100%	0%	100%	100%	51%	1%
§ 1037	Celospolečenské funkce lesů	62%	100%	0%	31%	0%	0%	0%	0%	24%	0%